

ראש השנה חכ"ד

"לערבב את השטן" פירושו שהשטן חושב שאינו צריך להסתיין מפני שחסר לבנ"י ההתעוררות מתק"ש. וזה עצמו גורם לבנ"י התעוררות גדולה יותר. וזה גופא הוא חלק מקיום התורה שהרי נקבע למנהג.

מהטעמים שאין מזכירים ראש חודש ברש השנה הוא כדי לערבב את השטן שלא ידע שהיום ר"ח תשרי (וטעם זה הובא גם על זה שאין תוקעים בשופר בער"ה, ועל זה שמתחילים את התורה לאחר שמח"ת ולא בר"ה). וצריך להבין איך שייך להטעות מלאך בדבר פשוט הידוע לכל, ונדפס בלוחות כו'?

והביאור בזה: בגמרא נאמר שהטעם ש"תוקעין ומריעין כשהן יושבין ותוקעין ומריעין כשהן עומדים" הוא כדי לערבב את השטן, ורש"י מפרש: "שלא יסתיין כשיראה שישראל מחבבין את המצוות". ועפ"ז יש לומר בנוגע לתקיעות בחודש אלול, שהפירוש "ולא יבין מתי ר"ה" הוא שיחשוב שבנ"י כבר זכו בדין - ענין ר"ה - ע"י ההתעוררות שע"י התקיעות בחודש אלול, ולכן לא יביא לקטרג כי יחשוב שכבר זכו בדין.

אך מזה שערבוב השטן הובא בלשון שמדגיש את השלילה - "אין מזכירים" וכיוצ"ב - י"ל שאין מזכירים ר"ח ואין מתחילין לקרות בראשית עד שמח"ת כדי שהשטן יחשוב שחסר לבנ"י ההתעוררות שבא ע"י ר"ח והתחלת התורה, וא"כ אינו מקטרג כי חושב שאינו צריך לקטרג ולמצוא עוד חסרונות בבני ישראל. (ואף שהשטן יודע שהטעם שאין מזכירים וכו' הוא כדי לערבב, מ"מ בפועל חסר לבנ"י התעוררות זו).

אך עפ"ז קשה לאיך גיסא איך מונעים מבנ"י את ההתעוררות שבא מהזכרת ר"ח והתחלת התורה? והביאור: עי"ז שהאדם מרגיש שיש לשטן כח עליו עד כדי כך שצריך למנוע ממנו ענינים של התעוררות (של תק"ש, הזכרת ר"ח, והתחלת התורה) כדי לערבב את השטן, הנה ע"י המרירות שבנפשו על ריחוקו מה' מתעורר בתשובה מפנימיות הלב יותר מע"י הענינים הנ"ל.

(ע"ד הסיפור דאדנ"ע שבתחילה אמר ליהודי שאינו יכול לעזור לו, והאיש בכה כו', ואח"כ אמר הרז"א לאדנ"ע היתכן שאינו עוזר ליהודי כו', ואמר אדנ"ע שיכנס עוד פעם וברכו והברכה נתקיימה. וי"ל שדוקא ע"י תשובת אדנ"ע נתעורר האיש בבכי, ועד שנעשה מציאות חדש, ונעשה כלי לברכתו של הקב"ה).

ובעומק יותר: בעומק הענין אין חסרון ע"י אי עשיית ענינים אלו, כי העדר עשייתם נקבע למנהג ישראל, וא"כ "תורה היא" ומקיימה בשמחה, כי הכל מצות המלך ואין חילוק בין ענין של שלילה לעשייה, ומקיים את שניהם בשמחה ובטוב לבב.